

контакте са надлежнима у Министарству просвете и спорта поводом писања и кориговања Правилника тог министарства, и сл. Скупштини се такође обратио и секретар Друштва Марко Стојановић. Пошто су завршене и друге тачке дневног реда и дискусија, делегати Скупштине су се на позив Вилме Нишкановић окупили у просторијама Музеја на дружење и неформале консултације.

Агенда постављена на Скупштини ЕАДС показала се као амбициозна, али нужна, што је потврђено унисоним слагањем делегата са постављеним циљевима и потврђивањем предложених кандидата за тела Друштва. Да се креће у позитивном правцу, и да очекивања нису нереална, доказује и објављивање ове хронике у *Етнолошким свескама*, поново покренутом часопису ЕАДС.

Срђан Радовић

Етнографски музеј у Београду

Етнографски музеј у Београду основан је 1901. године и једна је од најстаријих музејских институција у Србији и најстарији музеј етнографског типа у југоисточној Европи. Иако је настао у дикурсу романтичарског концепта, Етнографски музеј од самог почетка свог постојања није искључиво орјентисан на материјалну културу, нити је његов рад имао мононационалну орјентацију. У тренутку оснивања Музеј је поседовао 909 етнографских музеалија и библиотеку с 32 етнолошке књиге. Данас је у Етнографском музеју тезорирано преко 170.000 музеалија, од чега су преко 47.000 етнографски предмети распоређени у 37 збирки. Осим тога у Етнографском музеју је тезорирано преко 42.000 фотографија с негативима и око 3.000 оригиналних фотографија без негатива, као и око 15.000 стаклених фотографских плоча које представљају непроцењиву вредност за истраживање и презентовање историје културе. Библиотека Музеја поседује преко 60.000 монографских и серијских публикација из области етнологије, антропологије, историје културе и сродних хуманистичких наука.

Наведени подаци недвосмислено говоре о тенденцији развоја Етнографског музеја у Београду у правцу класичне музеолошке институције, мада треба имати на уму да је Музеј претрпео и две велике девастације током Првог и Другог светског рата.

Етнографски музеј је савремена музеолошка институција која комплексним приступом ради на истраживању, чувању, заштити и презентовању културне баштине. Истраживање културне баштине концептуализовано је кроз неколико обимних пројеката, а тренутно се спроводе истраживања Шумадије и у општини Смедерево. Сем тога, поједини стручњаци Музеја реализују своје индивидуалне истраживачке пројекте, а резултати истраживања презентују се или као монографске публикације и зборници радова или као тематске и студијске изложбе, а у сваком случају укључују јасну орјентацију ка јавности. Презентација културног наслеђа и комуникација с публиком реализују се кроз сталну поставку, повремене изложбе и радионице, углавном намењене едукацији најмлађе публике. Повремено организовање гостујућих изложби омогућава публици упознавање с различитим или далеким културама, а сам Музеј на тај начин презентује тезу о културном диверзитету и културној толеранцији.

С обзиром на велики број музеалија, у Етнографском музеју се веома активно ради на њиховој конзервацији. Конзерваторски рад се спроводи у две радионице – за конзервацију текстила и за конзервацију метала, керамике, дрвета и других материјала. Радионица за конзервацију текстила је водећа радионица у српској музеологији.

Данас Етнографски музеј представља институцију која постепено напушта орјентисаност искључиво ка конвенционалној музеолошкој делатности која укључује истраживање, заштиту и презентацију народне културе, већ се орјентише ка савременим музеолошким трендовима и императивима. Премда су у духу класичног универзитетског етнолошког образовања кустоси у протеклим деценијама често спроводили теренска етнографска и етнолошка истраживања која су дала велики број етнографских монографија и омогућила значајно увећање фонда Музеја, пратећи императив савремености у Музеј се постепено суштински уводи појам антропологије и тенденција ка интегративном приступу култури као тоталном систему значења. У том смислу у Етнографском музеју се формирају одсеци који се баве визуелном антропологијом, нематеријалном културном баштином и теоријском музеологијом, где је замишљено да сва три одсека у будућности поставе стандарде музеолошког рада на тезорирању културне баштине, прошле и живе.

Окосницу богатог издавачког рада чине Гласник Етнографског музеја и каталози изложби и збирки. Гласник Етнографског музеја, који с прекидима излази од 1926. године (у припреми је 72. број) одувек је био не само музејска, већ и серијска публикација с јасном етнолошком и, данас, антрополошком конотацијом. У Гласнику се

објављује етнографска грађа, затим радови из етнологије и културне антропологије, историје културе, музеологије и конзервације, као и прикази литературе и изложби, хронике, релевантни извештаји итд. С друге стране, сваку изложбу прати одговарајући каталог, а укупан фонд Музеја се научној и лаичкој јавности представља кроз серију каталога збирки.

Стратешке активности Етнографског музеја, уз редовне послове, у наредном периоду теку у неколико кључних праваца. Изложбена делатност обухвата неколико већих изложби попут „Европско сребро“ и „Зубун“, а за Ноћ музеја јавности ће бити представљена изложба „Дубе – прича о једном предмету и три културе“, и изложба демонстрација конзерваторских вештина „Чувајмо за будућност“. Музеј ће у наредном периоду изаћи из локалних граница гостујућим изложбама у САД, Италији, Мађарској и Русији. Потреба за непрекидним усавршавањем стручњака оствариће се кроз учешће на научним и стручним музолошким и антрополошким скуповима у Србији и иностранству (Минск, Анкара). Примарна сврха учешћа на скуповима је двострана, односно подразумева и преузимање и давање научно и стручно релевантних знања и искустава како би се успоставила што квалитетнија фузија етнологских, антрополошких и музеолошких научних концепција под кровом једне институције. Значајан простор у раду резервисан је за поступну концептуализацију система заштите нематеријалне културне баштине. Коначно, Етнографски музеј ове године организује XVIII Међународни фестивал етнологског филма, фестивал који константно бележи повећање броја учесника и тема из целог света.

Милош Матић

Etnografski institut SANU, Beograd Delatnost u periodu 2006-2009. godine

Etnografski institut SANU, kao jedina institucija ove vrste kod nas, beleži tokom prethodnog trogodišnjeg perioda brojne aktivnosti. Godine 2007. obeležio je i šezdesetogodišnjicu svog rada.

Početak pomenutog perioda predstavlja i početak novog petogodišnjeg projektnog ciklusa. U Institutu se od 2006. do 2010. godine radi na tri osnovna projekta: 1. Srbija između tradicionalizma i modernizacije: etnološka i antropološka proučavanja kulturne promene (rukovodilac prof dr Dragana Radojičić); 2. Antropološko ispitivanje komunikacije u savremenoj Srbiji (rukovodilac dr Jelena Čvorović); 3. Etnicitet: savremeni